

Aan de gemeenteraad Ridderkerk
P/a griffie

Uw brief van:	-	Ons kenmerk:	1129097
Uw kenmerk:	-	Contact:	D. Rietveld
Bijlage(n):	2	Doorkiesnummer:	-
		E-mailadres:	D.Rietveld@bar-organisatie.nl
		Datum:	23 SEP. 2016

Betreft: Raadsinformatiebrief stand van zaken economie

Geachte raadsleden,

Met deze brief informeren wij u over de gemeentelijke inzet op economie en de voortgang op de verschillende onderwerpen binnen dit thema. Deze brief volgt logischerwijs op de vorige raadsinformatiebrief met inachtneming van de aanbevelingen uit het onderzoek van de Rekenkamercommissie Ridderkerk¹.

Accountmanagement en zeven thema's

Zoals in de vorige brief toegelicht kent de gemeentelijke inzet op economie twee sporen: het accountmanagement en de zeven thema's (voortgekomen uit de Notitie Economisch Beleid 2013²) waar we gericht actie op ondernemen. Deze thema's zijn:

1. Vitale en veilige bedrijventerreinen
Ridderkerk is een aantrekkelijke vestigingsplaats
2. Vitale detailhandelsstructuur
Ridderkerk biedt de inwoners een goed winkelvoorzieningenniveau
3. Startende bedrijven en zzp-ers/kleine bedrijven
Stimuleren van en kansen bieden aan ondernemerschap
4. Lokaal netwerk
Ondernemers zijn betrokken bij de samenleving
5. Agro/vers/foodcluster
Topsector met potentie
6. Innovatie
Het Ridderkerks bedrijfsleven is vernieuwend en dynamisch en klaar voor de toekomst
7. Arbeidsmarkt/werk/onderwijs
Ridderkerkse bedrijven kunnen goed personeel vinden

De stand van zaken en relevante ontwikkelingen met betrekking tot het accountmanagement en de zeven thema's komen in deze brief aan bod.

¹ Rapport 'Op zoek naar de eigen invloedssfeer', mei 2015, I&O Research

² Notitie Economisch Beleid Gemeente Ridderkerk 2013-2018, 19 december 2012, Buck Consultants International

Accountmanagement

Met de ontwikkeling en uitrol van het accountmanagement wordt het netwerk van de gemeente Ridderkerk onder de Ridderkerkse ondernemers versterkt. Door het aanstellen van een tweede bedrijfscontactfunctionaris per 1 juni 2016 is het beter mogelijk zowel de aanvragen van bedrijven reactief op te pakken als proactief langdurige projecten en ontwikkelingen te begeleiden zoals Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) en herontwikkelingsvraagstukken.

1. Vitale en veilige bedrijventerreinen

Parkmanagement Donkersloot

Er zijn onder aanvoering van de bedrijfscontactfunctionaris gesprekken gaande over parkmanagement, Veilig Ondernemen en collectiviteit met de ondernemers, de exploitant van het collectieve camerasysteem, de provincie Zuid-Holland en een externe parkmanagementorganisatie. Onderzocht wordt op welke wijze er gebruik gemaakt kan worden van provinciale subsidie om het gebiedsgerichte ondernemerscollectief te professionaliseren. Een en ander moet leiden tot een integrale samenwerking op schoon, heel en veilig. De gemeente verkent hiervoor de mogelijkheden, tracht partijen te enthousiasmeren en faciliteert het verdere proces mits het initiatief voldoende door ondernemers gedragen wordt.

Op Donkersloot vindt tevens de pilot omgevingswet plaats, waarbij de procedures voor ondernemingen eenvoudiger moeten worden. De pilot omgevingswet hecht waarde aan collectiviteit van de ondernemers en ook dit is een belangrijke drijfveer om op Donkersloot te komen tot een gebiedsgericht ondernemerscollectief.

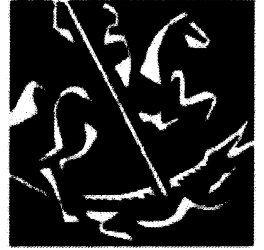
Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO)

Het KVO-traject op de Boelewerf loopt naar tevredenheid van alle partijen. De betrokken partijen – ondernemers, gemeente, brandweer en politie – overleggen periodiek en weten elkaar tussentijds goed te vinden. Vanaf september 2016 zal de hercertificering van start gaan. Hiervoor wordt zoals voorgaande keren gebruik gemaakt van de inzet van MKB Nederland. Het nieuwe bestuur van de ondernemersvereniging Boelewerf is gedreven en ambitieus. Het wil de saamhorigheid op de Boelewerf verstevigen en een duidelijkere intermediaire rol vervullen tussen ondernemers en gemeente. Verenambacht beschikt eveneens over een KVO-certificaat. Het heeft hiervoor meegedaan met de Barendrechtse bedrijventerreinen die collectief een KVO-traject zijn ingegaan.

Parkmanagement Cornelisland

Op Cornelisland is begin 2016 parkmanagement van start gegaan. De parkmanager is een intermediair tussen ondernemers en gemeente voor meldingen over de openbare ruimte en zoekt daarnaast naar wensen en mogelijkheden voor collectieve voorzieningen. Dit kan variëren van de aanleg van glasvezel tot camerabewaking of gezamenlijke energie-inkoop.

Het parkmanagement bezoekt de nieuw gevestigde ondernemers om te komen tot een professioneel ondernemerscollectief. Omdat er sprake is van een bedrijventerrein dat nog uitgegeven wordt, heeft de gemeente in overleg met de zittende ondernemers de financiering van het eerste jaar van de parkmanager op zich genomen. Het parkmanagement moet zijn meerwaarde dit jaar bewijzen, zodat het ondernemerscollectief na dit jaar bereid is de financiering van het parkmanagement op zich te nemen. Voor 29 september 2016 staat een bijeenkomst over parkmanagement en een ondernemerscollectief gepland voor alle op Cornelisland gevestigde ondernemers.

2. Vitale detailhandelsstructuur

BIZ Dillenburgplein

De winkeliers en vastgoedeigenaren van het Dillenburgplein hebben dit voorjaar met overgrote meerderheid voor het instellen van een Bedrijveninvesteringszone (BIZ) gekozen. Dit is een concrete uitwerking van de Toekomstvisie Detailhandel uit 2015, waarin gepleit werd voor meer samenwerking tussen winkeliers, vastgoedeigenaren en gemeente en tussen winkeliers onderling. Er is tevens regelmatig contact en afstemming tussen de bedrijfscontactfunctionaris en het BIZ-bestuur van Dillenburgplein.

Het BIZ bestuur heeft de eerste activiteiten vanuit de nieuwe constructie inmiddels gefinancierd. Bij de betrokken partijen heerst grote tevredenheid over de start van de BIZ. Op basis van de passanten enquête 2016 lijken ook de bezoekers de resultaten van de BIZ te waarderen. Dillenburgplein scoorde daarin ten opzichte van 2014 hoger op sfeer & gezelligheid, keuze, veiligheid en activiteiten van de ondernemers. Dillenburgplein vervult daarmee een voorbeeldfunctie voor de BIZ in Ridderkerk.

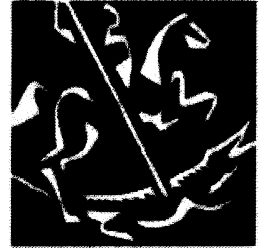
BIZ Ridderkerk Centrum

In het centrum van Ridderkerk zijn de winkeliers van start gegaan met het verkennen van de mogelijkheden voor een BIZ. De gemeente speelt hierbij een faciliterende rol en heeft de start van de kwartiermaker voor de BIZ gefinancierd. De vastgoedeigenaren hebben eveneens een financiële bijdrage toegezegd.

De Stichting BIZ Winkelhart Ridderkerk is het aanspreekpunt voor de BIZ inspanningen. De kwartiermaker van de BIZ Winkelhart heeft eerder de BIZ aan het Dillenburgplein gerealiseerd. Op 6 juli 2016 heeft de stichting in samenwerking met het samenwerkingsverband Winkelhart Ridderkerk een startbijeenkomst voor de BIZ in het gemeentehuis van Ridderkerk georganiseerd. De opkomst bij de eerste informatiebijeenkomst was ondanks de voorbereidende inspanningen van de direct betrokkenen laag. Ook was er geen vertegenwoordiging van de twee grootste vastgoedpartijen. Om de regeling uit te kunnen voeren zal bij een stemming minimaal 50% van de betrokkenen hun stem moeten uitbrengen, waarvan tweederde voor de plannen moeten zijn. Dit betekent dat de komende periode de kwartiermaker en het stichtingsbestuur de ondernemers beter zullen moeten mobiliseren in aanloop naar de stemming. De formele draagvlakmeting staat gepland voor begin 2017. De gemeente neemt hierbij een faciliterende rol in.

Leegstand

De drie wijkwinkelcentra De Werf, Vlietplein en Dillenburgplein kennen nauwelijks leegstand. De centra zijn levendig en gezond. De leegstand in het centrum van Ridderkerk is een aandachtspunt. In de passanten enquête 2016 geeft ruim 39% van de respondenten in het centrum aan dat een aanpak van de leegstand gewenst is. In een eerder stadium is aangegeven dat de rol van de gemeente inzake leegstand beperkt is, maar waar de gemeente het verschil kan maken wordt het onderwerp opgepakt. Middels de BIZ, mede ingegeven door de goede resultaten op Dillenburgplein, wordt hier aan gewerkt en in het overleg met de vastgoedeigenaren blijft het onderwerp op de agenda.

3. Startende bedrijven en zzp-ers/kleine bedrijven

Met de nieuwe capaciteit bij Economie is er ruimte om nieuwe initiatieven te ontplooiën. In 2016 wordt in november, daags na de startersdag van de Kamer van Koophandel (6 november 2016) in Ridderkerk een startersweek georganiseerd. Pre-starters en starters die zich hebben laten informeren bij de startersdag kunnen tijdens de startersweek een verdiepingsslag maken. In de week van 7 november worden er enkele workshops georganiseerd. Over de start van het bedrijf, de financiering van ideeën en de fiscale aspecten van het ondernemerschap. Hierbij wordt samengewerkt met de Kamer van Koophandel, MKB Nederland, de Rabobank en uiteraard diverse lokale ondernemers/partijen.

De achterliggende gedachte van de startersweek is enerzijds de kansen van startende ondernemers in Ridderkerk te vergroten en anderzijds het opbouwen van een netwerk van startende bedrijven en ZZP'ers in Ridderkerk. Vooral de laatste groep is voor de gemeente doorgaans weinig zichtbaar. De startersweek betreft voor 2016 een pilot die bij succes kan worden herhaald.

4. Lokaal netwerk

Lokaal inkopen

De afdeling Economie zet zich in voor lokaal inkopen. Er zijn afspraken gemaakt met de afdeling inkoop en hiervoor is ook een richtlijn uitgebracht voor de verschillende budgethouders binnen de ambtelijke organisatie die inkopen zonder aanbestedingsplicht. De bedrijfscontactfunctionaris is daarmee een verbindende schakel tussen inkopers van de gemeente en het lokale bedrijfsleven.

Ondernemersplatform

Er wordt een nieuwe vorm ontwikkeld voor het ondernemersplatform. Door samenwerking met Rondo kan het ondernemersplatform de leden van Rondo raadplegen en is daarmee een brede vertegenwoordiging van de bij de vereniging aangesloten bedrijven gewaarborgd. Rondo heeft tevens besloten lid te worden van MKB Rotterdam net als de gemeente Ridderkerk zelf.

De ondernemers zijn leidend in de activiteiten van het ondernemersplatform. Er zijn geen ongevroegde adviezen uitgebracht door het ondernemersplatform. Wel staat er een onderwerp op de agenda vanuit de gemeente. Zo is het voornemen het concept bestemmingsplan Centrum voor te leggen aan het ondernemersplatform, de winkeliersvereniging(en) en de vastgoedeigenaren.

5. Agro/vers/food

De eerste uitgifte op Nieuw Reijerwaard is een feit. Het Ridderkerkse bedrijf Van Gelder groente & fruit gaat zich vestigen op een kavel van 3,7 ha op het adres Krommeweg 10. In het voorjaar van 2017 zal de bouw van het nieuwe pand starten.

De gemeente is nauw betrokken bij het Agro/Foodcluster van de metropoolregio teneinde Nieuw Reijerwaard gericht op de kaart te zetten en de ondernemers op Verenambacht te faciliteren. Ridderkerk is aangesloten bij de Greenport Westland Oostland (GPWO). Dit is een van de zes Nederlandse greenports. De greenports zijn ingesteld als tripartiete organisatie (overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen) om de tuinbouwsector te versterken. Ridderkerk is bij de GPWO aangesloten door de aanwezigheid van het agro logistieke cluster (Foodcenter Reijerwaard). Sinds vorig jaar is in de GPWO een programmamanager actief. Ridderkerk levert hiervoor jaarlijks een bijdrage van € 5.000 aan de GPWO. Door het aantrekken van de programmamanager is de GPWO een stuk actiever en

daadkrachtiger geworden. Zo leveren de partijen in de GPWO gezamenlijk input aan de MRDH voor het Regionaal Investeringsprogramma en de Roadmap Next Economy. Door deze bundeling komt het regionale tuinbouwcluster sterker naar voren, wat positief is voor de ontwikkeling van Nieuw Reijerwaard en de zittende ondernemers op Verenambacht.

Zowel ambtelijk als bestuurlijk is de gemeente Ridderkerk goed vertegenwoordigd in de diverse gremia van de GPWO.

De komende twee jaar zijn er diverse werkzaamheden aan de wegen op en rond bedrijventerrein Verenambacht (de Handelsweg) gepland. Het gaat om werk aan bestaande wegen en de aanleg van nieuwe wegen. De volgende projecten zijn in voorbereiding :

- Aanleg onderdoorgang Rijksstraatweg en verbinding van de Voorweg op de Handelsweg;
- Aanleg van de rotonde Verenambachtseweg / Spoorlaan met verbinding op de Handelsweg;
- Noodzakelijk groot onderhoud aan de Handelsweg.

De gemeenten Barendrecht en Ridderkerk en de GR Nieuw Reijerwaard zullen deze werkzaamheden op elkaar afstemmen en maatregelen nemen om de overlast voor de bedrijfsvoering van de bedrijven aan de Handelsweg zoveel mogelijk te beperken.

Een van de maatregelen is goede informatievoorziening naar en overleg met de ondernemers aan de Handelsweg. Hiervoor is onder andere op 28 juli 2016 een voorlichtingsbijeenkomst georganiseerd. Er zijn plannen voor een volgende informatiebijeenkomst in september 2016. Daarnaast adviseren de bedrijfscontactfunctionarissen het afstemmingsoverleg Werkzaamheden Verenambacht.

6. Innovatie

Rond innovatie werkt de gemeente Ridderkerk samen met de MRDH. De MRDH is actief met het stimuleren van zogenaamde fieldlabs en campussen in diverse sectoren, waarin ondernemers en kennisinstellingen samenwerken om innovaties beter beschikbaar te maken voor ondernemers. Eén van de voorbeelden hiervan is het Innovatie- en Demonstratiecentrum (IDC) Greenportlogistiek dat momenteel in ons foodcluster wordt opgezet. In dit IDC kunnen ondernemers (uit de agf-sector) kennis nemen van de nieuwste ontwikkelingen op logistiek gebied, in het bijzonder de virtuele kant. De Ridderkerkse agro logistieke bedrijven worden hier nadrukkelijk bij betrokken. Echter ook in andere sectoren in de regio worden dergelijke samenwerkingen gestart. Via het accountmanagement trachten we Ridderkerkse ondernemers hierbij te laten aansluiten.

Daarnaast is de afgelopen maanden de samenwerking met Rotterdam Partners versterkt. Rotterdam Partners (onderdeel van de gemeente Rotterdam) is verantwoordelijk voor de acquisitie van internationale bedrijven en het accountmanagement onder internationale bedrijven in Rotterdam en omliggende gemeenten. Ze werken bovenlokaal, dus ook in Ridderkerk. Er zijn gesprekken gevoerd waarin duidelijk is geworden dat een concrete samenwerking voor beide partijen interessant is. Enkele beoogde acties zijn gezamenlijke bedrijfsbezoeken, het organiseren van een ondernemersontbijt voor internationale bedrijven in Ridderkerk en aandacht voor Nieuw Reijerwaard in publicaties van RP.

7. Arbeidsmarkt/werk/onderwijs

Er vindt periodiek overleg plaats tussen de bedrijfscontactfunctionarissen en regisseurs van Werk en Inkomen van het Werkgeversservicepunt BAR. Door dit nauwe contact komen de regisseurs regelmatig op voordracht van de bedrijfscontactfunctionarissen bij ondernemers op bezoek waaruit diverse functies zijn vervuld. In verschillende ontbijtbijeenkomsten is aandacht besteed aan het thema arbeidsmarkt.

Daarnaast is Economie aangesloten bij de voorbereiding van Social Return on Investment (SROI) bij inkoop. SROI is maatwerk en moet uiteindelijk de gewoonste zaak van de wereld worden. Stages en het verkleinen van de afstand tot de arbeidsmarkt zijn speerpunten van SROI.

Indicatoren

In de raadsinformatiebrief van oktober 2015 zijn vijf indicatoren genoemd, die iets zeggen over de stand van de Ridderkerkse economie. De stand van zaken bij deze indicatoren is momenteel als volgt:

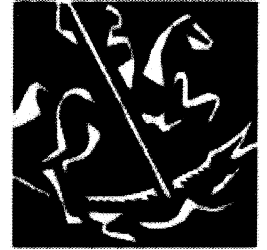
- Peiling Ondernemersklimaat. In 2016 is er opnieuw een Peiling Ondernemersklimaat gehouden in Ridderkerk. In totaal hebben 70 ondernemingen hun mening gegeven over het ondernemersklimaat in Ridderkerk. Ridderkerk scoort redelijk goed op de gemeentelijke dienstverlening in het algemeen en ook het gemeentelijk beleid wordt gewaardeerd. Leegstand is een bron van zorg voor de ondernemers. Het resultaat van de Peiling ondernemersklimaat vindt u in de bijlagen (**bijlage 1: Peiling Ondernemersklimaat 2016**).
- Bezoekersenquête winkelgebieden. In de zomer van 2016 heeft de Passanten enquête plaatsgevonden in de vier belangrijkste winkelgebieden van Ridderkerk, het centrum, het Dillenburgplein, het Vlietplein en De Werf. In de detailhandelsvisie ook aangeduid als het centrum en de drie wijkwinkelcentra. De uitslag was zeer goed bij de drie wijkwinkelcentra die ten opzichte van 2014 waren verbeterd op vrijwel alle aspecten zoals de sfeer, uitstraling en activiteit van de winkeliers. Op het Dillenburgplein was een lagere waardering van de parkeergelegenheid een keerzijde van het succes. Het centrum van Ridderkerk had lagere scores dan in 2014 voor sfeer, uitstraling en keuze. Bij navraag blijkt dat vooral de leegstand een negatieve invloed heeft op de sfeer en beleving. (**bijlage 2: Resultaten Passanten enquête 2016**).
- Koopstromenonderzoek Randstad. De coördinatie van dit onderzoek voor Zuid-Holland ligt bij de provincie. Medio 2016 wordt het onderzoek aanbesteed en naar verwachting zal het in het najaar plaatsvinden. Begin 2017 zal het onderzoeksrapport gereed zijn. Het KSO geeft voor ons inzicht in waar de Ridderkerkers hun aankopen doen.
- Aantal bedrijven en werknemers. Over 2016 zijn de cijfers nog niet beschikbaar. Zoals in de vorige brief gemeld telde Ridderkerk in 2015 1.997 bedrijven met samen 15.907 arbeidsplaatsen. Bron: Bedrijvenregister Zuid-Holland.
- Leegstand. De MRDH heeft een abonnement op de data over winkelmeters van onderzoeksbureau Locatus. Uit deze gegevens blijkt dat de leegstand in Ridderkerk in januari 2016 9,9% bedroeg (6.710 m² van het totale winkelaanbod van 67.582 m²). Dit percentage is een fractie hoger dan een jaar eerder (9,7%). Overigens ligt het leegstandspercentage in Ridderkerk hiermee wel lager dan het regionale gemiddelde van 11%.

Aanbevelingen Rekenkamercommissie

Op 10 september 2015 is besloten de aanbevelingen van het rekenkamerrapport over te nemen en hieraan uitvoering te geven. Toegezegd is uiterlijk 1 oktober 2016 te rapporteren over wat wij met deze aanbevelingen hebben gedaan.

Zoals bij de inleiding van deze brief aangegeven sluiten we middels deze brief aan bij de eerder genoemde aanbevelingen uit het onderzoek van de Rekenkamercommissie Ridderkerk³. Ter informatie en voor de volledigheid laten wij die hier expliciet de revue passeren.

³ Rapport 'Op zoek naar de eigen invloedssfeer', mei 2015, I&O Research

Betreft: Raadsinformatiebrief stand van zaken economie

Pagina 7 van 7

Aanbeveling 1: *Onderbouw de procesmatige doelstellingen met een inhoudelijke achtergrond en betrek processen op de inhoud.*

Van de actielijnen die concreet gericht waren op processen is het merendeel uitgevoerd. Van de actielijnen die dat niet waren betrof het een strategische keuze waarbij de gemeente faciliteert en de ondernemers het voortouw moeten nemen. De inhoudelijke doelstellingen zijn vertaald naar de zeven thema's. In de brief hebben we aangegeven welke acties onder de thema's zijn uitgevoerd.

Aanbeveling 2: *Verzoek het college om de raad na de evaluatie van 2015 een keuze voor te leggen op welke onderdelen van het lokaal economische beleid de komende jaren wordt ingezet. Laat daarbij aangeven welke middelen daarvoor benodigd zijn.*

Om resultaten te bereiken binnen de zeven thema's en de daarin verwerkte actielijnen was voornamelijk uitbreiding van de capaciteit van het accountmanagement noodzakelijk. Per 1 juni 2016 is deze uitbreiding daadwerkelijk gerealiseerd.

Aanbeveling 3: *Verzoek het college om de speerpunten van lokaal economisch beleid te voorzien van meetbare doelstellingen.*

Er is gekozen voor een monitoring aan de hand van de thema's en de kengetallen. Om die reden zijn ook onderzoeken uitgevoerd zoals de Peiling Ondernemersklimaat en de Passanten enquête en neemt de gemeente Ridderkerk deel aan het Koopstromenonderzoek 2016. De resultaten van de eerste twee onderzoeken treft u aan in de bijlagen. De resultaten van het Koopstromenonderzoek zijn begin 2017 beschikbaar en worden te zijner tijd eveneens met u gedeeld.

Aanbeveling 4: *Verzoek het college de beleidsactiviteiten en inspanningen (bijv. de verschillende overlegvormen) te koppelen aan de doelstellingen.*

In de brief hebben wij de verschillende inspanningen zo volledig mogelijk herleid naar de beleidsmatige keuzes binnen de zeven thema's.

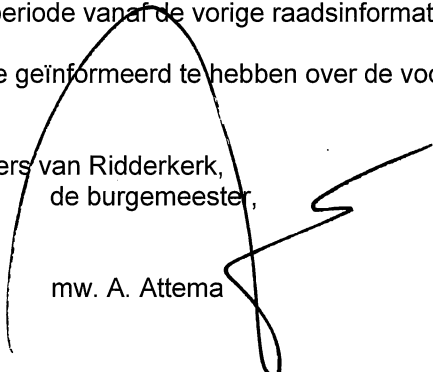
Aanbeveling 5: *Verzoek het college de periodieke verantwoording aan te passen aan de eisen van beknoptheid en kengetallen op te nemen.*

Met de halfjaarlijkse raadsinformatiebrief informeren wij over het gevoerde beleid. Deze brief is een weergave van de ontwikkelingen over de periode vanaf de vorige raadsinformatie brief in mei 2016.

Wij verwachten u met deze brief voldoende geïnformeerd te hebben over de voortgang op economie.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Ridderkerk,
de secretaris,

dhr. H.W.J. Klaucke

mw. A. Attema

Bijlagen:

1. Rapport peiling ondernemersklimaat 2016
2. Resultaten passantenenquête

